

elődöntőből öt csapat jutott a tavaszi döntőbe. Bár a végeredmény a döntőn születik meg, minden versenyre jelentkező csapat tag, felkészítő tanár és a környezetük megszerezte a tudást, hogy felismerjék s nyitottak legyenek a jövőben is a velünk élő örmény gyökerű kultúra iránt, amely évszázadok óta nagymértékben emelte és színesítette a magyar társadalmi, kulturális, tudományos, gazdasági... életet.

A kezdeményezéssel – amely mellé odaállt az emberi erőforrások minisztere, a nemzetpolitikáért felelős

miniszterelnök-helyettes, valamint a hazai katolikus egyház feje is, erkölcsi és anyagi támogatásukat külön megköszönjük –, nem titkolt célunk egyfelől, hogy referenciaként szolgáljunk egy jövőbeni „Nemzetiségi kultúrák” tantárgy középiskolai bevezetéséhez, másfelől pedig más nemzetiségi közösségeknek is kedvet csináljunk hasonló, őket középpontba állító tanulmányi versenyvetélkedő megszervezéséhez.

dr. Issekutz Sarolta

Egyik visszhang a Sajtótájékoztató után

Velünk élő kultúrák

Diákvetélkedő az örmény gyökerek megismeréséért

Március 19-én, szombaton tartják a döntőjét annak a középiskolások számára tavaly meghirdetett versenynek, amellyel a háromszáz évvel ezelőtt elhunyt *Verzár Oxendius* örmény katolikus hitre térítő püspök halálára és az örmény genocídium századik évfordulóján a másfél millió áldozatra emlékeznek.

A Velünk élő kultúrák: Örmények elnevezésű, országos középiskolai vetélkedőt az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület hívta életre *Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes és *Erdő Péter* bíboros, prímás, érsek fővédnökségével. A rendezvény célja, hogy minél szélesebb körben megismertesse a Kárpát-medencében 350 éve letelepedett erdélyi örménység múltját és jelenét, felmutatva, hogy a magyar örmények teljes mértékben integrálódtak a magyar társadalomba, és kiváló gondolkodók és szakemberek által az elmúlt évszázadokban a magyar kultúrát építették.

Az egyesület fő célja, hogy újraélessze az emberekben az örmény kulturális- és katolikus hitéleti identitást és származástudatot, de a diákokat célzó verseny meghívás elsősorban nem örmény származásúaknak szól, hiszen arra irányul, hogy a fiatalok tudatosítsák, hogy sok rokon, barát, szomszéd, osztálytárs él a környezetükben örmény gyökerekkel, akik bár ugyanazt a nyelvet beszélik, kötődnek egy másik kultúrához is. A tudáspróba huszonegy élvonalbeli egyházi és világi középiskolát hívtak meg, figyelve arra is, hogy egyaránt képviselve legyenek a fővárosi és vidéki intézmények, valamint a katolikus és protestáns felekezeti gimnáziumok. A novemberben lezajlott online elődöntő eredményeként öt középiskola ötfős csapata jutott be a végső megmérést: jövő szombaton 10 órai kezdettel egész napos, látványos versenyben, a budapesti

Móricz Zsigmond Gimnázium aulájában az Aszódi Evangélikus Gimnázium, a kecskeméti Bolyai János Gimnázium, a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium, a szegedi SZTE Gyakorlógimnázium és a házigazda Móricz Zsigmond Gimnázium diákjai mérik össze tudásukat.

A középiskolások a verseny egyik feladatákként felkutatták a saját településük örmény vonatkozású kapcsolatait, drámajátékkal készülnek, és számos képi, zenei és gasztronómiai feladvány teljesítése során dől el, melyik iskola csapata lesz a legjobb. A győztesek egyhetes erdélyi körutazáson vesznek részt, amelyen főként az erdélyi örmény vonatkozású helyszíneket keresik fel, de igyekeznek képet adni a teljes térségről – a városnézések és a túrák mellett egyaránt megismerkedhetnek az erdélyi szászok és a csángók történetével, valamint a Kalotaszeg és a Mezőség sajátosságaival éppúgy, mint a Drakula-legendáriummal. A második helyezett csapat egynapos kiránduláson meglátogathatja a bécsi Mechitarista rend kolostorát és múzeumát, a harmadik helyezettek pedig Budapest turisztikai nevezetességeit, valamint a XI. kerületi örmény katolikus templomot és múzeumot látogathatják meg az Orlay utcában.

Az országos verseny *Balog Zoltán* miniszter egyéni keretéből a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg, további támogatói a Fővárosi Örmény Önkormányzat, Budapest Főváros II. kerületi Örmény Önkormányzat és a Ferencvárosi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat.

(Magyar Idők 2016. március 11.)

Rövid jelentés a „Velünk élő kultúrák: Örmények” országos középiskolai vetélkedő döntőjéről

2016.03.19.-én sikeresen és magas színvonalon lezárult a **Velünk élő kultúrák: Örmények** – országos középiskolai tanulmányi verseny döntője.

A verseny a Budapesti Móricz Gimnázium aulájában zajlott nyilvánosan, nézőközönség jelenlétében, kulturális műsor kíséretében és örmény szíveslátás mellett.

A zsűri összetétele a következő volt:

Dr. Dávid Katalin művészettörténész, akadémikus, egyetemi tanár (tiszteletbeli elnök)

dr. Issekutz Sarolta jogász, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület elnöke, a verseny ötletgazdája és rendezője (elnök)

Bálintné Kovács Júlia tanár, könyvtáros (Kolozsvár), az Armenia Örménymagyar Baráti Társaság elnöke

Dr. Kovács Bálint történész, armenológus, egyetemi oktató (Lipcse)

Kali Kinga kulturális antropológus, armenológus

Tóth K. József történész, szociológus

A versenyt *Endrődi Szabolcs* középiskolai történelemtanár vezette.

A döntőt a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium csapata nyerte, felkészítő tanáruk *Lőrinczy Anna*. A versenyzők: *Adorján András, András Levente, Kapui Nikolett, Schmidt András, Török Dávid*. Jutalmuk egyhetes erdélyi körutazás, a magyarörmény és magyar, székely kultúra nevezetes helyeinek felkeresése.

A második helyet az Aszódi Evangélikus Gimnázium és Kollégium csapata szerezte meg – ők egynapos bécsi kirándulásra utazhatnak, ahol az örmény katolikus Mechitarista rend kolostorát és templomát, valamint múzeumát látogatják meg. *Dr. Péterfi Gábor* tanár úr készítette fel a diákokat: *Csellár Annamária, Dobrota Gitta, Nagy Dávid, Szőke Petra, Rosenberger Ármin*.

Kecskemét Bolyai János Gimnáziuma lett a harmadik helyezett, *Harkai Hajnalka* tanárnő vezetésével. A versenyző diákok névsora: *Balanyi Laura, Czere Patrícia, Dávid Nikolett, Lendvai Barnabás, Lakos Pál*. Jutalmul a Budapesti Örmény Katolikus Lelkésziséget, templomot és múzeumot tekinthetik meg, egy napos budapesti városnézéssel összekötve.

A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnáziuma szereplésükért az Ifjúsági Caritas Egyesület különdíját, könyvutalványt kapták. A felkészítő tanáruk *Blazovich Péter* volt. A versenyzők névsora: *Békési Gergő, Palatinusz Gábor, Czinege András, Fuisz Bátor, Oláh Tamás*.

A Móricz Zsigmond Gimnázium versenyzői is egy könyvutalvány különdíjat nyertek a Ferencvárosi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat jóvoltából. Felkészítő tanáruk *Lugosi Zsolt* volt, a versenyzők névsora: *Jengibarjan Máté Ruben, Taraczky Dániel Sebestian, Bánszky Balázs, Galaczi Kitti, Ványi Zsuzsanna*.

Valamennyi versenyző és felkészítő tanár könyvjutalomban is részesült.

BJ

Hogyan látszott a verseny a kispadról?

Előzetesként megjegyzem, mint az ötletgazda és főszervező férje, kezdettől fogva részt vettem a verseny előkészítésében és lebonyolításában, ezért megjegyzéseimet ahhoz hasonlítom, mint amikor egy edző felkészíti a „versenyt”, majd ül a kispadon és szurkol, hogy sikeres legyen.

Már a belépés pillanatában látszott számomra valami megnyugtató fény a belépő diákok szemében, amint belépve

körbenéztek a Móricz aulájában. Valami hihetetlen nyugalom és bizalom. Maga a környezet is szép és megnyugtató volt. Semmi félelmet nem láttam, egy kis drukkk kivételével. Ők bíztak magukban és tudásukban. Megnyugodtam, „jó meccs lesz”. Bárki győz is, szép játék lesz.

Pedig ez a verseny igencsak ugrás volt a sötétbe. Sokan nem is értették és rákérdeztek: örmény vetélkedő nem örmény

közösségekben? Igen. Ez a verseny unikum és korszakalkotó a maga nemében. Unikum, mert ilyen még nem volt, korszakalkotó, mert megpróbál egy nemzetet - a magyart - megtanítani arra, hogy vannak történelmi nemzetiségei, amelyek nem valamiféle idegen test, idegen kultúrával. Nem „multikulti”, párhuzamos kultúra, hanem a magyar kultúra és hagyományvilág foglalja magába a történelmi nemzetiségek kultúráját is.

Technikailag az elődöntő és a döntő között óriási különbség volt, mert az online elődöntő során minden segédanyag használata megengedett volt. Ezzel az volt a célunk, hogy ne az legyen, hogy kijelölünk egy „tankönyvet”, amelyet meg kell tanulni, majd azt kikérdezzük, mint a vizsgán. Igen széles körben, sok anyagot jelöltünk meg felkészülésre, tudva, hogy az ennyi idő alatt önképzéssel megtanulhatatlan. Nem is kívántuk a megtanulást, csak azt, hogy a témákat egymás között felosztva áttekintsék az irodalmat, annak tartalmát és megtanulják, mit hol keressenek. A cél tehát az volt, hogy széles látókörben tudjanak keresni, ezzel beoltva a diákokat az örmény kultúra, történelem, hagyomány létével. Az elődöntő során a diákok igen jól használták az irodalmat és természetesen az internet adta lehetőségeket. Így fordulhatott elő, hogy volt egy csapat, amelyik szinte a maximális pontot érte el, ami egyébként örmény gyökérűek között is lehetetlen lenne. Az első fordulóval elértük azt a célt, hogy több mint 100 diák, akik eddig semmit nem tudtak az örménységről, ma már „megferőtőződött” ezzel a kultúrával valamilyen fokon. Ez már komoly eredménynek számít.

A döntőben változott a stratégia. Itt most csak az öt összedugott fej számított. Természetesen ez volt a legizgalmasabb a szervezők számára, vajon az elküldött, ajánlott anyagokból mi maradt meg a fejekben.

A nehézséget a levezető tanár oldotta, ugyanis az elődöntő során az általánosan alkalmazott, direkt, rákérdezős kérdések nagy részét felváltotta a ma használatos kérdezősi forma. Megmondjuk a megoldást, csak találd meg a többi között. Ez a teszt vizsgákon gyakori módszer, amelynél vannak kapaszkodók, pl. biztosan kizárható, valamint az a tudat, hogy a helyes megoldásra szerencsével is rá lehet találni. Persze ez az esélye a többieknek is megvan. No de ne ugorjunk akkorát előre.

Természetesen szükségesek az alapkérdések, mint Örményország földrajza, népessége, a diaszpórák, történelmi események sarokkövei, az örmény írásbeliség, stb., amelyeket illik tudni. Ezen az úton haladva viszonylag rövid idő alatt, 15-20 kérdés után a verseny befejezhető lett volna, megvannak a helyezettek. A szervezők gondolták, oldani kell a monotonitást, de legfőképpen más pályára kell terelni a versenyt, ezért nagyon sok érdekes kérdést találtak ki. Kelltt fülelni, szagolni, ízlelni, látni. No, ez hogyan is van? Itt is a teszt szokásos formáját alkalmazták, bekeverték a helyes megoldást a helytelenek közé. Volt nemzetiségi divatbemutató, sütemény-ízlelés, fűszerek szaglászása, népzene hallgatása, stb. Természetesen mindegyiknél az örményt kellett kiválasztani. Ezek a feladatok azért is voltak újszerűek, mert a problémát nem csak az jelentette, hogy felismerjük melyik az örmény, hanem az, hogy sok fiatalnak teljesen idegen világ a konyha, a népművészet, a népzene. Fialtaljunk jól vizsgáztak, sokat eltaláltak. Pedig ilyen tantárgyakat ritkán oktatnak az iskolákban, még magyar kultúrkörben sem.

Élmény volt látni, hogyan mustrálják a kicsi zöld kúpocskákat a fűszerek között. Mit is kereshet itt? Hiába nézték meg a gyermekgyógyászati filmeket a hurut főzéséről,